

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sacra Veterum Temporum Uti Et Evangelica, Ac
Apostolica Historia**

Steinhart, Franz

Ingolstadii, 1734

VD18 90104692

Cap. IV. Probabilius redditur Herodem potiùs anno Juliano 42. in Novembri
vivi ereptum, quàm anno præcedente, vel eodem paulò ante Pascha.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62332)

CAPUT IV.

*Ostenditur Herodis interitum non in Pascha
Judaorum, ut multis placuit, sed in Novembrem
incidisse, probabilius anni Juliani 42.
quàm 41.*

Præter illa, quæ prioris Sect. c. 4. dicta de morte Herodis, in annum Jul. 41. incurrente, oportet & alia huc facientia afferre, quæ efficacius suadeant, fato Herodis annum hunc 42. potius competere, quàm 41. Ex una siquidem parte Authores nobiscum convenientes in anno mortis Domini, seu Æ. V. 29. uti & Nativitatis uno ab altero annis triginta tribus, & mensibus ternis distante, in diversa tamen abeunt, quoad fatum Herodis, quod aliqui anno Jul. 41. alij 42. alligant, ex altera verò parte tum allata supra, tum, quæ afferri possent alia Flavii Josephi testimonia, licet manifestè probent, necem Regis Idumæi non posse differri ultra annum Julianum 42. de 41. tamen adhuc commodè exponi queunt. Quamvis enim Epocham utramque, & decreti & aditi ab Herode Judaici regni certam teneamus ob consules utrobique ab Hebræo Scriptore signatos, nescimus tamen, an Auctor ille annos completos, vel solum inceptos regiminis ab utraque æra desumptos computet, quando anno trigef. septimo Epochæ prioris & trigef. quarto posterioris Tyrannum fati cessisse memorat. Factus à Josepho fuerit computus sensu priore, si anno Juliano sexto jam ad finem vergenti, vel anno nono circa solstitium æstivum versanti addantur utriusque Epochæ Regiminis anni, Herodis mors consignanda veniet quadrages. secundo anno Juliano. Si verò ponatur supputatio inita sensu posteriore, & quidem ita ut anni Regni ab Epochâ prima fuerint tantum triginta quinque completi, à secundâ triginta duo pariter expleti ad annum Julianum 41. fatum Herodis delabatur. Videtur quidem methodus computandi præcedens esse alterâ connaturalior, atque etiam probabilius à Josepho fuisse adhibita, non tamen omnino certa est. Absolutè enim potuit annus primus Regni tribui anno Juliano sexto vel nono, ad.

adhuc usque ad diem postremum Decembris fluenti, ultimus verò Regiminis triginta septem, & triginta quatuor ab una & altera Epòchâ deductus, anno Juliano 41. assignari. In his itaque vulgaribus, atque politicis annos numerandi supputationibus biennii amphibolia se miscet. Præcessit quidem obitum Herodianum character ejusmodi Chronologicus, qui pro alterutro anno Juliano 42. vel 41. litteram infallibiliter dirimere poterat, deliquium videlicet lunæ ea nocte Jerosolymis spectatum, qua jussu Tyranni jam ægrotantis, & cum supremo morbo conflictati, Rabbinii aliquot exusti sunt, seditionis incentores ortæ in limine templi Jerosolymitani ob contractam Aquilam auream, quam Augusto dicatam foribus sacrarum ædium Herodes præfixerat, uti Josephus refert L. XVII. c. 8. sed characterem istum uterque annus iteratò signans ineptam reddit amphiboliæ tollendæ. Subductis namque calculis lunarium Eclipsium pro illo biennio compertum habeo ex Tabellis Hirianis, Plenilunium verum Jerosolymis anno Jul. 41. die 23. Martii media circiter hora post octavam vespertinam commissum esse, centraliter ferè deficiente sidere, adeoque lunaris iste defectus ab initio ad finem in Horizonte Jerosolymitano spectari potuit. Phænomenon æquale alterum exhibuit dies 15. Septembris anno eodem, quando dimidia penè hora ante mediam noctem solymis centrum umbræ terræ meditullium disci lunaris subiit. Anno autem 42. die Martij 13. horâ matutina tertiâ defectio lunaris contigit in sacra urbe integrè conspicua luminari ultra IX. digitos obscurato. Denique hoc ipso anno Septembris die 5. aliud lunæ deliquium accidit mediam sui partem Eclipsatâ, sed illud Hierosolymis invisibile, quippe Plenilunio altera post meridiem hora ibidem celebrato. Notandum autem propter Calendarij Juliani labem præpostera Mystrarum intercalatione inductam biduo succidendos ante notatarum Eclipsium dies. In usu siquidem communi, die genuini seu à Julio Cæsare primitus instituti Calendarii vigesimo tertio, tantùm numerabatur ejusdem mensis dies vigesimus primus, & sic de diebus cæterorum lunæ phænomenùm. E quibus facile colligitur astronomicum hunc characterem sinè tempore & specie Eclipsis à Josepho relatum, nil conferre ad litem pro alterutro anno diremptionem. Quòd verò censeam anno Juliano 41. præferendum quadragesimum secundum, sequentia me movent.

10. Herodes ante diem suum extremum inaudita crudelitate in Bethleem & vicinia infantes omnes occidi iussit à bimatu, & infra secundum tempus, quod exquisierat à magis. Matt. II. 16. ut nimirum hac ratione è medio tolleret biennio circiter antè natum Regem Judæorum sub finem scilicet, ut postea videbimus, anni Juliani 40. quare non 41. sed 42. Jul. Cæs. anno Tyrannus vivis ereptus est, 20. Scribit Dio L. LV. accusationem & relegationem Archelai contigisse Coss. M. Æmilio Lepido, & L. Arruntio, videlicet anno Jul. 51. Josephus verò L. XVII. c. 15. refert, Archelaum decimo sui principatus anno delatum fuisse apud Augustum & ab eo Viennam Galliarum missum in exilium. Idem verò Historicus L. 11. Bell. Jud. c. 6. memorat relegatum esse nono ejusdem principatus anno. Ne sibi ipsi in diversis locis Scriptor iste videatur contrarius, oportebit dicere, loco uno scilicet posteriore notatos annos novem completos, altero seu priore decem duntaxat cœptos, vel istos desumptos fuisse à regimine, quod statim adiit mortuo patre, priusquam Romam se conferret, & Dynastiam ab Augusto acciperet, illos verò novem ab obitavore Cæsaris ibidem regendi potestate. Si igitur Herodem vitam functum asseramus anno Jul. 42. additis novem completis, vel decem, quorum ultimus necdum exactus, in annum Julianum 51. incidemus. 30. anno 42. Pascha Judæorum incurrit in diem decimam Aprilis, anno autem 43. in trigesimam Martij: cum ergo, ut paulò post dicitur, illico post coortam in Paschate, Herodis mortem insecuto, crudelem seditionem, editamque tumultuantium stragem, Archelaus in urbem se contulerit, menstrui minimum itineris intervallo Jerosolymis distantem, si mortuus Herodes anno 41. filius solum Romam venit circa medium Maii, si verò anno 42. mors illa consignetur, circa initium ejusdem mensis. Jam verò, quia Petavius alias adductus censet, Cajum prima vice in orientem contra Parthos movisse anno Juliano 42. alii verò scriptores expeditionem illam differunt in annum 43. si priore anno Archelai lis cum fratribus, cui Cajus interfuit, ut supra ex Josepho probatum, fuisset ventilata, probabilius est, hunc Romam in longinquas illas orientis plagas jam fuisse digressum, non item si anno posteriore causa Archelai fuit discussa, utpote necdum tam adulto vere: hoc igitur posterius dicitur connaturalius, quam illud prius. 40. Denique allata ex Josepho testimonia de annis Herodiani regiminis à determinato aliquo, eoque indubio tempore

pore melius videntur salvari adstruendo anno 42, quàm 41. Sic L. XIV. c. 7. refertur annum septimum Regni initi ab Herode incidisse in tempus victoriæ Actiacæ, seu omnium Chronologorum consensu in annum Julianum XV. subtrahere annos septem regiminis ab Epochâ secunda derivati, quibus jam post sublatum Antigonum Herodes gubernarat, ab integra illius Regni periodo seu annis 34, restabunt 27, & quidem completi, cum, ut statim probabitur, in Novembri Tyrannus mortuus sit, victoriâ autem Actiaca septembri occurrerit. Annis his 27, adiectis anno Juliano 15, resultat annus Julianus 42. Similiter, si anno sexto Jul. quo Herodi Senatûs Consulto Romano decretum Regnum Judaicum, addas annos triginta sex Regiminis à prima Epochâ computati (exeunte siquidem ejus anni Decembri illud Decretum emanavit, Tyrannus autem in Novembri periit, adeoque anno regni ipsi decreti trigesimo septimo necdum expleto) consequeris annum 42. Et si anno 9. quo circa solstitium æstivum capta Jerosolyma, adjungas triginta tres annos absolutos, vel à quadrimestri inceptos annos regni aditi 34, rursus in annum Jul. 42. incidet.

Videamus jam, qua anni 42. Juliani ætate vivis ereptus sit Herodes. Putarunt cum Deckerio Chronologi multi, itque non ignobiles, quibus & Godefridus Henschenius in Diatriba prælimin. T. 1. Aprilis adscripular, putarunt inquam, id esse factum non multò ante Pascha illud, quo Romam perrexit filius Archelaus ad paternam sibi vindicandam hæreditatem, sed vel obiter legenti Flavium Josephum ea, quæ post Herodis mortem acta sunt, antequam prædictus Archelaus impisso per Azymorum dies in seditiosos integro exercitu, ad mare se contulit, in urbem profecturus, illicò apparebit, non circa Pascha, sed alia anni tempestate fatum Tyranni posteritati esse consignatum. Imò cum ab exustis die 13. Martii anni 42. Jul. qua Lunæ Eclipsis Jerosolymæ visibilis contigit, ut supra dictum, aliquot Rabbinis, usque ad Pascha ejus anni 42. die decima Aprilis celebratum L. XVII. Josephus tot & tanta interferat, quæ viginti octo dierum spatio nequam videntur potuisse fieri, eo ipso in anni tempus longius productum mors Herodis necessariò differenda erit. Ita autem c. 10. citati libri Scriptor Judæus loquitur. *Rabbinis exustis nonnihil remisit vis morbi, hoc rursus recrudescente vermes è carne scaturiebant, salutis tamen spem in medicorum ope positam habebat, quarum consilio aliis nequidquam adhibitis remediis ad thermas trans*

Jordanem deferrisse est passus. Ibi diu nocturne aquis calidis fovebatur: additum etiam olei balneum, in quo Tyrannus penè extinctus est. Inde Jerichuntem vectus crudeli edicto collectos ex omni Judæa nobiles, hypodromo concludi, ac sese extinguere contingeret, trucidari jubet, daturus Judæis in tot caronum funeribus veros luctus. Posthac reversis ab urbe nunciis non nihil respirare cepit. Tum iterum in deteriora lapsus Antipatrum filium, quem attentati parricidii reum patris potestati Romanus senatus permiserat, occidi jubet quinto ante suum interitum die. Post quem more gentium Archelaus parentem defunctum septem dies privatim lugeat: subin exhibitis populo epulis in publicum prodit, agit cum Judæis, qui facilitate aliqua in Archelao animadversa in dies majora postulare audent, donec tandem instante Paschatis festo excitata est crudelis seditio.

Tot, & tanta in ultimo Herodis morbo ab exustis Rabbinis usque ad paschalem istam secessionem Josephus interfert, ut nulli cordato fieri queat credibile, viginti octo dierum periodo transigi ea omnia potuisse, quot videlicet dies à 13. Martii deliquio Lunari insignita ad decimam Aprilis seu Paschatis festum effluxere. Rationes propius ineamus, ut res evadat liquida. die 13. Martii exustio Rabbiorum. 14. remisit vis morbi, 15. recruduit postliminio. 16. incipiunt scaturire vermes. 17. & 18. minimum, frustra adhibita remedia. 19. translatio ad thermas transjordanicas. 20. 21. 22. Balneatio diurna, ac nocturna. 24. deVectio seu iter Jerichuntinum, 25. edicti crudelis promulgatio. 26. 27. 28. Nobilium captura ex omni Judæa hypodromo conclusorum. 29. Nunciorum Romanorum adventus, & Tyranni idcirco refocillatio. 30. recrudescencia morbi 31. Antipatri cædes. Aprilis 5. Herodis interitus. 12. Exhibitio epularum publica post privatum Archelai luctum. 13. 14. 15. petitio populi immodica ob Archelai detectam facilitatem. 16. 17. Seditio Judæorum. 18, 19, 20. &c. dies Azymorum, cum tamen dies primus, quo azyma comedi cœptum jam decima Aprilis præcesserit. En omnibus ad arctissimos terminos reductis à Lunæ deliquio usque ad tumultus circa Pascha excitatos, dies saltè triginta octo requiruntur, cum tamen illis duobus terminis Eclipses & festi paschalis manifestè plures viginti octo non intercesserint.

Hinc cum stante historica veritate mors Tyranni longius à Paschate anni Jul. quadragesimi secundi debeat submoveri, Emmanuel

Schel-

Schelstrate Tom. 1. fol. 20. ex volumine Jejuniæ Hebræorum infert, necem illam die vigesima quinta Novembris esse signandam. Etenim volumen illud manifestè hoc ipsum indicat C. 9. pag. 45. ita loquens. *Septimo die Mensis Chisleu* (respondebat is dies vigesima quinta Novembris nostri) *festum fit, eò quòd mortuus fuerit Herodes, quoniam odio habuerat Herodes sapientes & in eo die, quo mortuus est Herodes, instituerunt festum diem.* Antiquissimum autem esse hoc volumen jejuniæ inde probat Schelstrate, quia cap. 12. & ultimo ad finem in eo legitur: *Et quis scripsit volumen jejuniæ? socii Rabbi Eliezer, Ben-chaninam, Ben-Ezechia, Ben-Garon. Scripserunt volumen de jejuniæ.* Floruit autem Ben-Garon tempore Ædis secundæ adhuc persistentis, scilicet non multò post fatum Herodis, ut Abbas Bartolocius docet part. 2. Bibliothecæ Rabbiniæ. Hinc nullus jure causari potest, volumen istud jejuniæ fortè novitium esse Judæorum commentum, ut de pluribus aliis compertum est.

Mortuo proin circa finem Novembris anni Juliani 42. Rege Idumæo, utique sufficere tempus pro iis consignandis, quæ antè ex Josepho sunt relata ab Eclipsi nempe Lunari die decima tertia Martii Jerosolymis conspecta, quin opus sit eam necem Tyranni differre usque ad Pascha anni sequentis 43, quod aliquibus Chronologis placuit.

Licet autem in vulgata Josephi editione habeatur, Mathatiam & alios aquilæ aureæ violatores *recens morti traditos fuisse*, (Rabbinos inter vulcano datos Mathatias iste fuit) indeque, ut notat Doctissimus Schelstrate, sequi videatur, modicum temporis inter seditionum combustionem & tumultum asseclarum illorum Doctorum intercessisse, *miror tamen* verba sunt Auctoris prælaudati, *viros eruditos non advertisse, verbum recens desiderari in græco apud Josephum.* Exhibet ille subin textum græcum, eumque ita vertit: *qui confestim ob metum illius* (nimirum Herodis) *cohibiti sunt lectu honorare aquila aurea violatores neci traditos.* Claret porro, Flavium hic non dicere, Mathatiam & socios *recens neci* datos, dum sodales eorum seditionem moliti sunt, sed simpliciter & sine additione illius adverbii, *morti traditos.* Ly autem *confestim* ita oportet intelligere, quòd tunc, quando combusti sunt Rabbinos non potuerint à sociis ob metum Herodis publicè deseri, sed illicò post mortem ejus, quando-cunque hæc fuerit demum subsecuta. Duplex itaque orta est seditio, una vivente Herode à Mathatia, & aliis Rabbiniis suscitata, & ob istam

istam die Lunæ deficientis seu 13, Martii anni Juliani 42. in centores illius, eorumque assecclæ igni sunt traditi. Amici autem flammis consumptorum metu liberi post Tyranni obitum adornarunt novam seditionem ob socios, tam crudeliter antea in seditione priori, ex dejecta aquila originem trahente, vivis ereptos. Et ut refert Josephus, isti amicos Herodis ad necem quarebant, ut sapientum suorum injustis funeribus jure merito litarent. Cum verò Hebræus Historicus seditionem primam recenset, nullam mentionem ingerit Paschatis, bene autem, quando posteriorem tumultum refert: nam L. XVII. c. 10. ita loquitur. *Et Herodes quidem sic defunctus est. Archelaus autem per septem dies juxta patriam legem parentis luctu celebrato, & in fine luctus funebri epulo multitudini prabito in templum ascendit, tum conscenso suggesto sublimis in aureo solio residens accipiebat latus gratulatrices voces favoris indices.* Subin, ut nuper dictum, cum Judæi facilitatem aliquam in Archelao animadverterent, regimine tyrannico patris ejus exasperati, ac præcipue crudeli supplicio Rabbinorum suorum, in dies majora à novo Rege postulare ausi sunt, donec *instante Paschate* anni nimirum Juliani 43. excitata fuerit atrox seditio, in qua tumultuantes per ipsos azymorum dies conglobati ad mortem postulabant Herodis amicos in ultionem Doctorum suorum Judæ & Mathatiæ. In hos igitur totum exercitum Archelaus immisit, ac postquam turbam dissipasset, cæsis illorum tribus milibus, ad mare descendit, Romamque navigavit, quod paternum sibi regnum confirmari impetraret. Imò ob delationem Archelai à Varo Syriæ Procuratore Romæ factam, eo quòd Augusti injussu, aut potestate ab eo nec petita, nec accepta se Regem proclamasset, illuc à Cesare fuerat evocatus, quò etiam post Pascha eodem suadente Varone, ut morem Cesari illicò gereret, conscensa navi se contulit. Ex hætenus dictis ferè, ut Josephi calamus exaraverat, è scriptoris hujus Libro cit. relatis, satis colligitur, Herodem non esse in Paschate mortuum, sed multò post, cum scilicet post dies azymos anni 43. Jul. Archelaus primùm in urbem profectus sit, ibique Augusto, se stiterit. Hic adhibito etiam in consilium Cajo Agrippæ & Juliæ filiæ suæ filio in favorem hominis causam decidit. Si ergo hic Cajus undeundè demum evincatur anno Juliano 43. Româ in Majo abfuisse (Petavius Caji profectionem anno isti tribuit non tamen addito mense, Schelstrate verò illam consignat anni seq. 44. initio) si inquam id probe-

túr,

tur, mors in Novembri anni Juliani quadragesimi primi erit reponenda. nam & isto anno occurrere binæ eclipses diebus 23. Martii, & 15. Septembris, ambæ in Horizonte Jerosolymitano, ut suprâ dictum, visibiles.

CAPUT V.

Ostenditur veros Christi Natales in anni Juliani 40. finem incurrisse, adeoque in annum Æ. M. 3995. juxta sectione prima traditam Chronotaxin, seu anno quinto ante vulgarem Christiadam æram à Dionysio Abbate inductam.

SI ea quæ tum sectione præcedenti, tum istius sect. capitibus quatuor, præsertim primo de 33. vitæ annis à Redemptore in carne mortali expletis sibi probè consent, nulla porro de anno Nativitatis Dominicæ superesse potest controversia, aut dubitatio: Ostensum siquidem, annum 29. Æ. V. seu 74. Julianum ad diem decimam octavam Martii à calendis Januariis devolutum, vivifica Salvatoris morte esse decorandum; subtractis inde annis 33. vitæ Christi expletis in annum Jul. 40. incidet, eumque exeuntem, cum ex communissima Chronologorum, & Fidelium universali persuasione, nec non ipsa, ut longè probabilior sententia tenet, Ecclesiæ traditione certum sit, diem nati verbi Divini fuisse vigesimam quintam Decembris Calendarii Jul. Cæs. à Mystis tunc corrupti, & usu recepti, triduique capedine à placitis genuini Calendarii Romani, distantem.

Paschata insuper quatuor transacta à Christo Duce post susceptum Baptisma anno ætatis suæ ferè trigesimo, uti ostensum cap. I. hujus sect. veros Domini Natales anno quadragesimo Jul. esse consignandos evincunt. Detractis siquidem annis penè triginta, uti & triennio cum trimestri circiter, anno Juliano 74. fluenti, ad finem anni 40. devenies.

Feria itidem tertia juxta D. Augustinum in vigesimam quintam Decembris incurrens, cum ejusdem S. Doctoris asserto Epiphania Domini die VI. Januarii celebrari in Ecclesia Christiadam solita

R

in